

Развој на Емералд мрежата во Западен Балкан

Западниот Балкан е глобално жариште на биодиверзитет, особено за слатководниот биодиверзитет. Големите планини, реки и мочуришта во регионот се дом на бројни загрозени риби и други водни видови. Многу од нив се ендемични – не се наоѓаат на друго место во светот. Висок процент од реките во регионот се во добра или првобитна состојба, што е значително над европскиот просек.

Правилното назначување и управување со подрачјата на Емералд мрежата во Западен Балкан може да понуди заштита и обновување на рибите и другите важни видови и живеалишта, со што ќе се зачува уникатната вредност на реките во регионот. Како членови на Советот на Европа и потписници на Бернската конвенција, пет земји од Западен Балкан – Албанија, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Северна Македонија и Србија – се обврзани да воспостават доволен број на Емералд подрачја, но многу малку се предложени досега и сите од нив се пред 2011 г. Оваа карта ги идентификува најважните локации за заштита на слатководните видови и живеалишта кои треба да се додадат на Емералд мрежата. Тоа е резултат на заеднички напор во кој се вклучени 39 научници и претставници на невладини организации, вклучително и некои од водечките европски експерти за риби, кои се приклучиле на иницијативата Emerald Green во 2022 година. Kartata е дополнета со база на податоци од 88 речни делови, кои обезбедуваат информации за видовите риби што ги населуваат и се од европско значење.

Проширувањето на Емералд мрежата е важен чекор кон пристапувањето во ЕУ, кога Емералд подрачјата ќе станат кандидати за Натура 2000 подрачја. Тоа ќе донесе повеќе придобивки за заедниците кои живеат покрај бреговите на реката, како што се пристап до вода за пиење и храна, вода за наводнување, зајакната заштита од поплави, климатска регулација и можности за развој на риболов, водени спортови и екотуризам, како и зајакнување на односите меѓу земјите.

Dobrica Mitrović

Босна во Босна и Херцеговина

Босна е најголемата река чиј што целосен тек е во рамките на Босна и Херцеговина. Исто така, таа е една од ретките големи балкански реки без изградени хидроцентрали или големи брани. Експертите имаат идентификувано 24 заштитени видови риби во водите на оваа река, вклучувајќи го и глобално загрозениот дунавски лосос (*Hucho hucho*), кој може да достигне должина до 1,5 метри.

Dobrica Mitrović

Дунав во Србија

Дунав, најголемата река на Балканот, во голема мера е незаштитена долж нејзиниот тек низ Србија. Нејзините природни острови, крајбрежните шуми и популациите на риби несомнено треба да бидат вклучени во Емералд мрежата. Дунавскиот балавец (*Gymnoperhalus baloni*) се задржува во области со песочно или калливо дно и се храни со мали безрбетници.

Dejan Lazarević

Зета во Црна Гора

Реката Зета во Црна Гора неодамна беше прогласена за парк на природата, но сè уште не Емералд подрачје. Во нејзините студени води живее една од најважните популации на мермерна пастрмка (*Salmo marmoratus*) и мекоусна пастрмка (*Salmothymus obtusirostris* spp. *zetensis*) во Европа.

Дознајте повеќе за Emerald Green иницијативата, мапата, databazata и учесниците:

Легенда

- нови Емералд подрачја (реки и мочуришта)
- други реки
- Постоечки Емералд подрачја

Биогеографски региони

- панонски
- континентален
- алпски
- медитерански

Andrey Ralev

Црн Дрим во Албанија

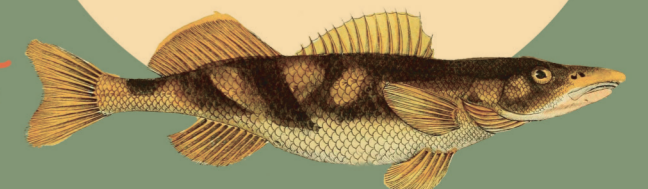
Дримската змиорка (*Eudontomyzon stankokaramani*) е ендемичен вид во сливот на Црн Дрим. Едни од нејзините поважни популации живеат во горниот тек од реката Црн Дрим.

Audije

Вардар во Северна Македонија

Реката Вардар и нејзините притоци се дом на повеќе од десетина заштитени видови риби. Најзагрозен е Вардарскиот вретенар (*Zingel balcanicus*), кој сега го има само во реката Треска, која е притока на Вардар во Северна Македонија. Може да исчезне како резултат на загадувањето, вадењето на чакал и планираните хидроцентрали во областите каде што живее.

Финансирано од Европска Унија. Сепак, изразените ставовите и мислењата се само на авторите и не значи дека ги одразуваат ставовите на Европската унија или CINEA. Ниту Европската Унија, ниту органот што ги доделува средствата не се одговорни за нив.